

[Ministeren for Sundhedsvæsen.]
steriet, forelaa der intet som helst Forslag om en Udvidelse af Anstalterne, som vilde give nye Pladser.

Det ærede Medlem Hr. Sneum fremkom den 21. Oktober med nogle Sigtelser vedrørende Arbejderforsikrings-Raadets Afhængighed af Forsikringssekskaberne. Det ærede Medlem har ikke senere bevist sine Sigtelsers Rigtighed, og jeg kan derfor ikke beskæftige mig med det ærede Medlems senere Udtalelser.

Jeg skal dernæst vende mig til det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen, som gentagne Gange har været inde paa en Omtale af den store Frugtplantage ved Nykøbing Sindssygeanstalt. Jeg skal fremføre nogle Oplysninger, som sætter dette Foretagendes økonomiske Stilling paa en anden Basis end den, der fremgaar af det ærede Medlems Udtalelser.

Naar jeg omtaler denne Frugtplantage, er jeg i hvert Fald paa eet Punkt ganske enig med det ærede Medlem, nemlig med Hensyn til den Gartner, der leder Plantagen; der er ingen Tvivl om, at han i mange Henseender er en dygtig og energisk Mand. Men i en vis Henseende skal hans Oplysninger tages med nogen Omtanke, idet han øjensynlig er alt for optimistisk med Hensyn til det Værk, han har sat i Scene her.

Jeg skal nu tillade mig at fremkomme med de faktiske Oplysninger om denne Plantages Værdi og det Udbytte, man har haft af den i de forløbne Aar. Plantagen blev anlagt i 1916—17. Den oprindelige Anlægssum, inkluderet Køb af Jorden, var 37 130 Kr.; i Aarenes Løb er Anlægssummen forøget ved Nyanskaffelser og Opførelse af Bygninger, saaledes at den nu staar opført i Regnskabet med 64 240 Kr. Men hvis man vil anlægge almindelige forretningsmæssige Synspunkter, maa man yderligere forøge Anlægssummen med det Underskud, der har været i Aarenes Løb. Dette Underskud er opgjort til 29 800 Kr. Vi kommer derved til en Anlægssum paa 94 000 Kr., som endda maa forøges med nogle Tusind Kroner, fordi Underskuddet ikke er blevet forrentet; og enkelte andre Smaaposter maa ogsaa lægges til, saa man i Virkeligheden kommer op paa en Anlægssum paa ca. 100 000 Kr.

Det vilde være en betænkelig Sag for

mindre Landbrugere, der ejer 24 Tdr. Land, at begynde paa en Plantage som denne, idet Anlægssummen udgør ca. 100 000 Kr., hvad som bekendt de færreste smaa Landbrugere raader over.

Nu er det kun naturligt, at en saadan Plantage i de første Aar, indtil Frugttræerne giver Udbytte, maa give Underskud, og der har da ogsaa de første 7—8 Aar været et ret betydeligt Underskud. Der er imidlertid det kuriøse ved det, at det allerførste Aar gav Plantagen Overskud, nemlig inden Frugttræerne bar. Der er noget, der hedder Mellemkulturer, det, der dyrkes mellem Træerne, og det gav et Overskud af 2 190 Kr., hvad der viser, at Jorden i sig selv er en hel Del værd. Det 2det Aar er Underskuddet 169 Kr., i det 3die Aar er det 13 812 Kr., i det 4de Aar 3 790 Kr., i det 5te Aar 3 080 Kr., i det 6te Aar 3 700 Kr., i det 7de Aar 5 080 Kr., i det 8de Aar gik Underskuddet ned til 100 Kr., og saa endelig dages det i det 9de Aar, da der kommer det Overskud, som det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen nævner, paa 13 600 Kr.; i det 10de Aar gik Overskuddet noget ned, til 8 800 Kr.

Det Overskud paa 25 000 Kr. for indeværende Aar, som det ærede Medlem særlig dvælede ved, og som han havde draget ud af „Politiken“, har det været mig ganske umuligt at skaffe Oplysning om, bl. a. af den Grund, at Regnskabet ikke er tilendebragt, og de Slutninger, det ærede Medlem bygger paa dette Overskud, svæver efter min Mening i ret høj Grad i den frie Luft.

Spørgsmaalet er nu, om Overskuddet i disse 2 Overskudsaar, 13 600 Kr. og 8 800 Kr., er ægte; det er ægte nok paa Regnskabet, men Spørgsmaalet er, om man kan regne med det for private Frugtavlere; Spørgsmaalet er, om denne Frugtplantage ikke gennem sin Beliggenhed ved Sindssygeanstalten har adskillige Fordele, som private Frugtavlere absolut ikke kan regne med, og det viser sig da ved nærmere Betragtning — jeg støtter mig her til regnskabskyndige Folk —, at denne Plantage paa en Række Punkter har haft Fordele, der kan maales ud i Penge, og som private Frugtavlere absolut ikke vilde have.

For det første arbejder Plantagen med en meget billig Forrentning af Anlægskapi-